

**Joseph RATZINGER, München bíboros-érsekének gondolatai
NÁZÁRETRŐL és Charles de FOUCAULD-ról
1976-ban
„JÉZUS KRISZTUS ISTENE” című műből,
melyet paptársainak írt a 25 éves papszentelésük alkalmából.
1951-1976**

(Németből fordította Yves és Marie-Noëlle de Torcy)

COMMUNIO-FAYARD 1977

(Kivonat.77-78 o.)

*

NÁZÁRET

Názáret számunkra a „Názáreti Iskola” festői által rejtve van. Ez az elnevezés túlzottan felidézi a názáreti szentimentális életmódot, amellyel átalakítjuk Jézus életét egy kispolgári idillé, mely félrevezető, mert lecsökkenti a misztériumot. Másutt kell keresni a Szent Család iránti tiszteletet eredetét, amely többnyire így sem mentesül ez alól az ítélet alól.

Laval bíboros, aki ezt a tiszteletet a 18.sz.-ban Kanadában kifejlesztette, hivatkozott a világiak felelősségére. Az érsek „felismerte annak a szükségességét, hogy a gyarmatosított népeesség egy szilárd szociális struktúrát kapjon, hogy megelőzze a gyökértelenség és a hagyomány hiánya miatti tönkremenetelét. Nem volt elegendő pap ahhoz, hogy törvényesen létesített eukarisztikus közösségeket alapítsanak... Minden figyelmét tehát a családokra fordította: az imaéletet a családfőre bízta...”(10). Názáreten keresztül felfedezzük, hogy az otthon és a család tulajdonképpen egy egyház, és a családfőnek papi felelőssége van. A „pogányok Galileájá”-ban Jézus zsidó nevelést kap a nélkül, hogy iskolába járna, az Írásokat otthonában ismeri meg, ami egyben Isten Szavának is az „otthona”(11). Lukács halvány utalásai mégis a felelősség egy bizonyos lelkületéről ad képet, a felelősség és a nyitottság szelleméről, valamint a buzgóságról és az egyenes lelküségről, amely ezt a közösséget jellemezte és az igazi Izrael megvalósítását vetítette előre. De mindenek előtt felismerjük Jézus tetteiben, hogy mennyire gyümölcsöző volt a Názáretben megélt közös élet a fejlődésére, aki egy mester biztonságával ismeri és olvassa az Írásokat és egyben birtokolja a rabbi-hagyományokat. És mindez nem érint minket, akik egy olyan korszakban élünk, ahol a

keresztények többsége a „pogányok Galileájá”-ban kénytelen élni? A nagy Egyház nem tud növekedni sem virágozni, ha nem veszi tudomásul a názáreti környezetben rejlő gyökereit.

Egy új szemlélet kínálkozik. Éppen akkor, amikor „Názáret körül” a szentimentalizmus virágzik, Názáret valódi misztériuma új módon, legmélyebb tartalmában lett nyilvánvalóvá anélkül, hogy a kortársak észrevették volna. Charles de Foucauld volt az, aki az „utolsó hely” keresésekor megtalálta Názáretet. A Szentföld-i zarándoklata alatt maga a *hely*, ami hatalmába kerítette: nem érzett hivatást „Jézus nyilvános életének követésére. Názáret az, amely szíve mélyén megragadta”(12). A hallgatag, a szegény és munkás Jézust kívánta követni. Szó szerint akarta teljesíteni Jézus szavait: ”Ha meghívnak, az utolsó helyet foglald el”(Lk 14,10). Tudta, hogy maga Jézus adott magyarázatot ezekről a szavakról, amikor saját maga elsőként élte meg azokat; Tudta, hogy mielőtt a kereszten meztelenül és mindentől megfosztva meghal, Jézus már Názáretben az utolsó helyet választotta.

Charles de Foucauld Názáretét először a Notre-Dame-des Neiges (1890) trappista kolostorban találta meg, majd alig hat hónap múlva Szíriában, egy még szegényebb kolostorban, (Notre-Dame-du-Sacre-Coeur), innen ír hűgának: „ ***Paraszti munkát végzünk, amely közben imádkozni és elmélkedni is tudunk, rendkívül üdvös a lélek szempontjából... Az ember jól megérti, mit jelent egy falat kenyér, ha gyakorlatból tudja, milyen fáradtságos az előteremtése...***” (13).

Charles de Foucauld, „Jézus életének misztériumait” követve, megtalálta a munkás Jézust. A valóságos „történelmi Jézussal” találkozott. 1892-ben, amikor Charles de Foucauld Notre-Dame-du-Sacre-Coeur trappista kolostorban dolgozott, Európában ugyanakkor megjelent Martin Kähler könyve, *Az úgynevezett történelmi Jézus és a történelmi és biblikus Krisztus*. Ez volt a legjobb könyv a történelmi Jézusról szóló vitában.

Károly testvér a szíriai trappista kolostorban nem tudott még erről a könyvről. De a názáreti életet a gyakorlatban megtapasztalva, többet tudott meg róla, mint amit ez a tudományos vitatkozás megvilágított. A Jézusról szóló élő elmélkedése által új út nyílt meg az Egyház számára. A munkás Jézussal dolgozva és elmerülve „Názáretben”, kiinduló pontként szolgált a munkás papság eszméjéhez és annak megvalósításához, ugyanakkor az Egyház számára Názáret a szegénység újra felfedezését is jelentette. Názáretnek állandó üzenete van az Egyház számára. Az Újszövetség nem a Templomban, nem is a szent Hegyen kezdődik, hanem a názáreti Szűz kis hajlékában, a munkás házában, a „pogányok Galileájá”-nak egyik elfelejtett helyén, ahonnan senki sem várt semmi jót. Csak innen indulhat el újra és gyógyulhat meg az Egyház. Ha az Egyház szívében Názáret nem egy megélt valóság, sohasem adhat igazi választ századunk lázadására a gazdagság hatalma ellen.

JEGYZET

(10) Th. MAERTENS, J, FRISQUE: *Guide de L'assemblée chrétienne I* (Casterman 1965).

(11) lásd. B. SCHWANK „Das Theater Von Sepphoris und die Jugendjahre Jesu” c.művéből
Erbe und Auftrag 52 (1976) 199-200 o.

(12) M.CARROUGES: *Charles de Foucauld, explorateur mystique* (Cerf 1958) 93.o.

(13) *u.a.: 106.o.*